

Reactie op internetconsultatie overdracht indiceren voor PrO en LWOO.

Aan: Staatssecretaris van OCW, de heer S. Dekker.

Van: DB – RVC-VO Landelijk - Jaap van Petegem (voorzitter)

d.d.: 20-10-2014

betr: reactie op- internetconsultatie – oktober 2014 concept AMVB indiceren voor PrO en LWOO

(https://www.internetconsultatie.nl/amvb_lwoo_pro)

Het bestuur van RVC-VO Landelijk heeft kennis genomen van de concept AMVB betreffende de overdracht van indicatiestelling voor PrO en LWOO van de RVC naar het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs en heeft er behoefte aan daarbij nog enkele kanttekeningen te plaatsen.

1. U kiest er voor om de onafhankelijke indicatiestelling voor PrO en LWOO – sinds 1999 uitgevoerd door de 16 Regionale VerwijzingsCommissies over te dragen naar de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs (VO) zonder de Samenwerkingsverbanden daarbij veel procedurele voorschriften mee te geven. Aanvankelijk door gebruik te maken van dezelfde criteria als de huidige, maar duidelijk ook met de mogelijkheid om daar van af te wijken (opting out) We willen u er op wijzen dat daardoor de mogelijkheid ontstaat van zeer verschillende beleids- en praktijkontwikkelingen, waardoor er geen landelijk (en overdraagbaar) beeld meer is. Het betekent ook dat bij verhuizing van een leerling, hoewel er sprake kan zijn van een geldig toelaatbaarheidsbewijs een regionaal geheel andere inkleuring van de onderwijsondersteuning kan hebben plaatsgevonden. Voor leerlingen en ouders waarschijnlijk minder duidelijk en overzichtelijk dan de huidige praktijk en mogelijk aanleiding voor ongewenst shopgedrag. Zonder tekort te doen aan de principes van Passend Onderwijs kan door het toepassen van uniforme procedures tegenwicht worden geboden aan sterke regionale verschillen.

2. U kiest er voor om bij de samenstelling van de Commissie van Toelaatbaarheid Passend Onderwijs (van SWV-VO) deze uit te breiden met een deskundige op het terrein van vbo, mavo en vmbo. U noemt daarbij niet expliciet de deskundigheid ten aanzien van het Praktijkonderwijs, terwijl die essentieel kan zijn voor de keuze voor Praktijkonderwijs. Niet alle leerlingen die voldoen aan de criteria voor Praktijkonderwijs hebben ook werkelijk dat onderwijs nodig, sommigen kunnen ook in aanmerking komen voor de leerwegen van het VMBO (en mogelijk ook andersom). Zie ook het uitgebreide – mede door RVC landelijk geëntameerde onderzoek naar de onderwijsloopbanen van Praktijkonderwijsleerlingen. . Wij pleiten sterk voor specifieke expertise over het Praktijkonderwijs in zowel het ondersteuningsplan als ook in de ondersteuningstoeiwijzing, zodat er een maximale kans ontstaat dat leerlingen op de juiste onderwijsplek komen. Ook biedt dat mogelijk balans in de afweging van belangen die bij absentie van een onafhankelijke toewijzing mogelijk een rol gaan spelen.

3. U kiest er voor om wel de criteria, maar niet de huidige procedureafspraken in stand te houden en loopt daarbij het risico dat er een bovenmatige nadruk komt te liggen op de criteria. Daarbij gaat u ons inziens voorbij aan het feit dat ook nu bij de aanvragen in zeker 40% van de aanvragen er sprake is van tegenstrijdige criteria. Op basis van de criteria kan dan zowel naar PrO als LWOO worden verwezen. In die situatie is de volledigheid van het dossier (overdrachtsgegevens vanuit het primair onderwijs) en de daarop gebaseerde motivering door het Voortgezet Onderwijs doorslaggevend.

De ervaring leert ons dat zowel scholen als de adviserende PCL nogal eens tekort schieten in het goed onderbouwen van een motivering. Wij adviseren u om een deskundige en mogelijk onafhankelijke toetsing van de aanvraag te waarborgen.

Overigens vinden wij het een gemiste kans dat er wel uitgebreid onderzoek is gedaan naar de meningen en verwachtingen over het gebruik van de criteria, maar feitelijk niet naar de effecten van het gebruik van de criteria. Het voornoemde PrO-loopbaanonderzoek biedt daarvoor toch op z'n minst een goede aanleiding. In de database van RVC Landelijk is daarvoor voldoende materiaal aanwezig. Ook de jaarlijks door de certificeringscommissie opgestelde data-analyse van het gebruik van toetsinstrumenten (wat meten ze wel en wat meten ze niet) geeft daarover objectieve informatie.

4. U kiest niet voor een expliciete overdracht van de RVC-expertise naar de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Daar waar dat in de overdracht van de REC's en de Ambulante Begeleiding in het kader van Passend Onderwijs wel aan de orde is wordt er in de voorliggende regelgeving nauwelijks of niet aan gerefereerd. Hoewel in het tevens gepubliceerde integraal afwegingskader een transitieplan voor overdracht van expertise wordt genoemd, blijkt in de praktijk dat daar – van de kant van de Samenwerkingsverbanden VO – nauwelijks belangstelling voor te bestaan. Er wordt misschien te gemakkelijk voorbijgegaan aan de in de afgelopen 16 jaar opgebouwde expertise en ervaring, opgeslagen zowel in personen als ook in de digitale webapplicatie, die in de afgelopen jaren met veel succes het werk van de RVC's ondersteunde en die een schat aan informatie bevat. In de database worden sinds 2003 jaarlijks de aanmeldingsgegevens van ongeveer 35000 leerlingen verwerkt en het archief bevat inmiddels meer dan 500.000 geanonimiseerde dossiers. Er wordt mogelijk te lichtvaardig gedacht over de noodzakelijke specifieke expertise van kundige en geschoolde beoordelaars.

5. U kiest voor een continuering van de regeling voor bijzondere toelating tot het Praktijkonderwijs (artikel 10g lid 5 van de WVO), waarbij u overigens de aanvraagverantwoordelijkheid legt bij iedere school in het Samenwerkingsverband. We willen u er op wijzen dat daarmee het risico wordt gelopen dat leerlingen met bijzondere ondersteuningsvragen, maar niet direct aangewezen op het volgen van Praktijkonderwijs toch vanwege handelingsverlegenheid naar het Praktijkonderwijs worden verwezen. Ook kan deze uitbreiding mogelijkheden scheppen om vanwege andere redenen dan het directe belang van de leerling (bijvoorbeeld financiële) verschuivingen van “zware ondersteuning” naar “lichte ondersteuning” te laten plaatsvinden. We pleiten ervoor om – evenals in de huidige regeling – een expliciete verantwoordelijkheid te leggen bij het bevoegd gezag van de PrO-school.

6. De gepresenteerde regeling voorziet – evenals de nu vigerende – feitelijk niet in de plaatsing op het Praktijkonderwijs van een bijzondere groep leerlingen. In de afspraken tussen Praktijkonderwijs en de RVC's werd in bijzondere gevallen voorzien in een bijzondere constructie – ook wel het kattenluikje in de Buitengewone Regeling genoemd. (gedacht kan worden aan een leerling die wel Nederlands onderwijs heeft gevolgd, maar door verblijf in het buitenland niet beschikt over een voorliggende toelaatbaarheidsverklaring, of een leerling die vanwege een ernstige crisis- of traumatische ervaring over een langere periode niet beschikt over voldoende capaciteiten om het VMBO-diploma te halen). Wij pleiten voor een mogelijkheid om ook voor die leerlingen de weg naar het Praktijkonderwijs niet af te sluiten. Dat zou kunnen door in artikel 15° van de laatste volzin een apart subartikel “c” te maken. Ook dan is uiteraard de PrO-expertise belangrijk voor het afgeven van de toelaatbaarheidsverklaring.

7. De 16 RVC's en RVC-VO Landelijk zullen in het komende jaar hun uiterste best doen om de overdracht van ervaringen en expertise, zowel als de overdracht van de onderliggende administratie, op een zorgvuldige en juiste manier uit te voeren. Wij pleiten voor die zorgvuldigheid ook aan de ontvangende kant en verzoeken u er op toe te zien dat niet te lichtvaardig met het belang van leerlingen en ouders wordt omgegaan. Mogelijk kan het op een of andere wijze vastleggen en borgen van de ervaringen, zoals we dat ook al eerder hebben gedaan bijdragen aan een overdracht en behoud van het goede. De RVC's pleiten voor zorgvuldigheid, transparantie en een duidelijke monitoren van de ervaringen, in het belang van de leerlingen.